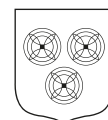

Föreskrifter om avfallshantering

Granskningsversion 2026-02-12

**ORSA
KOMMUN**

Föreskrifter om avfallshantering

För varje kommun ska det enligt 15 kap 41 § miljöbalken (1998:808) finnas en **renhållningsordning** som ska innehålla de **föreskrifter** om hantering av avfall som gäller för kommunen och en **avfallsplan**, från 2024 benämnt kretsloppsplan.

Dessa föreskrifter anger de regler som gäller för avfallshantering i kommunen.

Gällande lagstiftning

För kommunens avfallshantering gäller

- miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2020:614)
- regleringar om avfallshantering i förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken
- övriga författningar angående hantering av avfall, exempelvis arbetsmiljölagstiftning.

Vid sidan av nationella författningar och föreskrifter om avfallshantering gäller dessa kommunala föreskrifter.

Beslutad av: Orsa Kommunfullmäktige

Datum för beslut: 2026-06-01 § x

Dokumentet gäller för: Hela kommunen

För revidering ansvarar: Näringsliv och samhällsbyggnad samt Nodava

Diarienummer: KS 2025/542

Revideringsintervall: Vid behov

Innehåll

Föreskrifter om avfallshantering	2
Gällande lagstiftning.....	2
1. Inledande bestämmelser.....	5
Bemyndigande.....	5
Kommunens ansvar för avfallshantering, tillsyn och information.....	5
2. Definitioner	5
3. Avgifter och Information.....	5
4. Sortering och överlämning av avfall.....	6
Sortering av avfall	6
Skyldighet att överlämna avfall.....	6
Emballering och placering av behållare.....	6
5. Behållare, anläggningar och utrustning	6
Anskaffande och ägande.....	6
Upprättande av anläggning	6
Rengöring och tillsyn	7
6. Åtgärder inför hämtning.....	7
Åtgärder för avfall som lämnas i kärl.....	7
Åtgärder för avfall från anläggningar	7
7. Hämtning och transport.....	8
Hämtnings- och transportvägar	8
Hämtningsområde och hämtningsintervall	8
8. Avvikelse och påföljder	9
Åtgärder om föreskrift inte följs.....	9
9. Avfall från verksamheter	9
Uppgiftsskyldighet.....	10
10. Undantag och dispenser	10
Meddelande till renhållaren	10
Ansökan om dispens hos tillsynsansvarig nämnd.....	11
11. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser.....	12
Bilaga 1. Definitioner	13
Bilaga 2. Sorteringsanvisningar	15
Bilaga 3. Hämtningsområden	19

1. Inledande bestämmelser

Bemyndigande

1 § Med stöd av 15 kap. 38, 39 och 41 §§ miljöbalken (1998:808) och 9 kap. 1 och 2 §§ avfallsförordningen (2020:614) meddelar kommunfullmäktige dessa föreskrifter för avfallshantering i Orsa kommun.

Kommunens ansvar för avfallshantering, tillsyn och information

2 § Kommunfullmäktige har överlåtit verksamhetsansvaret, enligt 15 kap. 20 § miljöbalken, till det helägda kommunala bolaget Orsa vatten och avfall AB.

All borttransport och vidare hantering av avfall under kommunalt ansvar utförs av Norra Dalarna Vatten och Avfall AB (hädanefter Nodava).

3 § För tillsyn av avfallshanteringen enligt dessa föreskrifter ansvarar Miljö- och byggnadsnämnden i Mora Orsa (hädanefter tillsynsansvarig nämnd). Avgift för tillsyn kan tas ut enligt taxa med stöd av miljöbalken.

2. Definitioner

4 § Bilaga 1 innehåller definitioner av termer och begrepp som används i dessa föreskrifter. För definitioner av andra termer och begrepp som används i dessa föreskrifter hänvisas till 15 kap. miljöbalken samt till gällande avfallsförordning och andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken.

3. Avgifter och Information

5 § Avgift ska betalas för

a) den insamling, transport, behandling i form av återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg och i enlighet med föreskrifter som kommunen har antagit med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken.

b) de åtgärder som kommunen vidtar i syfte att informera hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken om avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder.

c) de åtgärder som kommunen vidtar för att underlätta insamling och sortering av återanvändbara produkter från hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken.

6 § Nodava ska särskilt informera hushållen om krav och hantering avseende förpackningar, konsumentavfall samt information till hushållen om avfallsförebyggande åtgärder.

7 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldiga att i behövlig omfattning informera den eller dem som bor på eller är verksamma inom fastigheten om gällande regler för avfallshantering.

4. Sortering och överlämning av avfall

Sortering av avfall

8 § Fastighetsinnehavare, nyttjanderättshavare, hushåll och andra som innehar avfall under kommunalt ansvar ska sortera ut avfallsslag i enlighet med bilaga 2 och hålla det skilt från annat avfall.

9 § Fastighetsinnehavare ska säkerställa möjligheter för nyttjanderättshavare, hushåll och andra som nyttjar fastigheten att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter ska överlämnas till Nodava för borttransport.

Skyldighet att överlämna avfall

10 § Avfall under kommunalt ansvar ska lämnas till och transporteras bort av Nodava eller av Nodava anlitad entreprenör, om inte annat sägs i dessa föreskrifter och dess bilaga 2. Utsorterade avfallsslag hämtas vid fastigheten vid överenskommen eller anvisad plats. Det utsorterade avfallet ska transporteras bort så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår. Hämtningsintervall och storlek på behållare ska motsvara behovet av borttransport av avfall under kommunalt ansvar från fastigheten. Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare ska upplysa Nodava om ändrade förhållanden av betydelse för avfallshanteringen för fastigheten.

11 § Grovavfall, trädgårds- och parkavfall, farligt avfall, bygg- och rivningsavfall samt annat avfall under kommunalt ansvar, får lämnas till annan än Nodava för borttransport till den eller de platser i kommunen där kommunen tar emot sådant avfall.

Emballering och placering av behållare

12 § I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och utrymmet är avsedd. Närmare krav på emballering med mera framgår av bilaga 2. Glödande avfall får inte lämnas till kommunens avfallshantering.

5. Behållare, anläggningar och utrustning

Anskaffande och ägande

13 § De behållare och annan utrustning som används i kommunen framgår av fastställd avfallstaxa.

14 § Käril ägs av ägarbolaget och tillhandahålls av Nodava eller av Nodava anlitad entreprenör. Container tillhandahålls av Nodava. Ägare av behållare ansvarar för märkning, reparation och, vid behov, utbyte av behållare. När Nodava eller av Nodava anlitad entreprenör ska utföra sådant underhåll ska behållaren vara tillgänglig. Bottentömmande behållare, enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare och tank för matavfall samt tillbehör till dessa anskaffas och installeras av fastighetsinnehavaren. Fastighetsinnehavaren ansvarar för och bekostar installation och underhåll av övriga inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshanteringen.

Upprättande av anläggning

15 § Vid anläggande av enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare eller tank för matavfall ska avståndet mellan uppställningsplats för slambil och anslutningspunkt för tömning inte överstiga 10 meter, såvida inte särskilda skäl föreligger. Höjdskillnaden mellan fordonets uppställningsplats och botten på anläggningen ska vara mindre än 6 meter, om inte särskilda skäl föreligger. Vid installation av bottentömmande behållare ska anläggningen utformas så att den är åtkomlig för

fordon utrustat med kran. Anläggning som kräver byte av filtermaterial ska anläggas så att den är åtkomlig för hämtningsfordon. Anläggningar där hämtning av filtermaterial ska ske i filterkassett eller säck ska anläggas så att hämtning med fordon utrustat med kran kan utföras. Anläggande ska ske så att avståndet mellan kranfordonets uppställningsplats och filterkassett eller säck inte överskrider 10 meter för filterkassett eller storsäck som väger upp till 500 kg, och högst 5 meter för filtermaterial som väger 500–1 000 kg, om inte särskilda skäl finns.

Rengöring och tillsyn

16 § Fastighetsinnehavaren och vid behov nyttjanderättshavaren har ansvar för rengöring och tillsyn av behållare samt anläggning. Behållare och anläggningar ska ges regelbunden service för att förebygga störningar i anordningens funktion och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt. Såväl behållare som inom fastigheten förekommande anläggningar, anordningar och utrymmen för avfallshantering ska skötas så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras.

6. Åtgärder inför hämtning

Åtgärder för avfall som lämnas i kärl

17 § Avfallsbehållare får inte fyllas mer än att den lätt kan tillslutas och den får inte vara så tung att det blir uppenbart svårt att flytta den. Behållare ska vara fri från snö och is vid hämtningstillfället.

18 § Behållare ska vara uppställda så att hantering med den utrustning som används i kommunens insamlingssystem kan ske och att hämtning underlättas. Kärl ska placeras och vändas så att de kan hämtas med sidlastande bil där sådan används och baklastande bil där sådan används.

19 § Nodava ska ha tillträde till de utrymmen i fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, portkoder till avfallsutrymmen och vägbommar ska tillhandahållas till Nodava. Kodlås eller passersystem med nyckelbrickor ska användas i första hand, vid nyanläggning är detta ett krav. Ändringar ska utan anmaning meddelas.

20 § Latrinkärl tillhandahålls av Nodava mot avgift enligt taxa. Endast latrinkärl som godkänts av Nodava får användas. Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ska försluta latrinbehållare och rengöra den på utsidan innan de överlämnas på återvinningscentral.

Åtgärder för avfall från anläggningar

21 § Det åligger fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren att inför hämtningstillfället placera storsäck, filterkassett eller annan flyttbar behållare som ska tömmas med fordon utrustat med kran, inom längsta tillåtna avstånd enligt 15 §. Inför tömning ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren förbereda anläggningen så att tömning kan ske med det fordon som används. Enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare och tankar för matavfall ska vara lätt tillgängliga för tömning. Lock eller manlucka som öppnas manuellt får inte vara övertäckt eller fastfruset när tömning ska ske. Lock eller manlucka får väga högst 15 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger. Om brunnen eller tanken öppnas genom att locket kan dras åt sidan får locket väga högst 35 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger. Anläggningen ska vara tillsluten på ett barnsäkert sätt och försedd med de säkerhetsanordningar som behövs med hänsyn till anläggningens beskaffenhet och belägenhet. Tydliga instruktioner som behövs i samband med hämtning ska tillhandahållas av fastighetsinnehavaren och nyttjanderättshavaren i god tid innan tömning och ska finnas tillgängliga i direkt anslutning till anläggningen. Anläggningen ska vara uppmärkt och lätt tillgänglig för tömning enligt gällande råd och rekommendationer. När

anläggningen är belägen utanför fastigheten ska den vara markerad med skylt som anger till vilken fastighet anläggningen tillhör. Fastighetsinnehavaren är skyldig att vidta erforderliga åtgärder för att skydda sin anläggning från skador vid tömning. Filtermaterialet ska vara förpackat och nåbart med kranbil. Avståndet mellan fordonets uppställningsplats och filtermaterialet får vara högst 10 meter för filtermaterial som väger upp till 500 kg, och högst 5 meter för filtermaterial som väger 500–1 000 kg, om inte särskilda skäl finns. Efter hämtning av uttjänt filtermaterial från fosforfällor ska nytt filtermaterial tillföras anläggningen genom fastighetsinnehavarens eller nyttjanderätts-havarens försorg. Nodava har rätt att lämna kvar vattenfasen i slamavskiljare efter verkställd slamtömning. Nodava ska ha tillträde till de utrymmen på fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, portkoder och dylikt ska tillhandahållas till Nodava eller Nodavas entreprenör. Ändringar ska utan anmaning meddelas Nodava.

22 § Efter anslutning till kommunalt avloppsnät eller annan godkänd avloppsanläggning, som innebär att befintlig anläggning tas ur bruk, ska sluttömning ske. Sluttömning ska beställas av fastighetsinnehavaren.

7. Hämtning och transport

Hämtnings- och transportvägar

23 § Nodava ansvarar för att hämtning av avfall under kommunalt ansvar sker vid fastighetsgräns, gemensamt hämtställe, annan överenskommen plats eller av kommunen anvisad plats.

24 § Fastighetsinnehavaren ska se till att transportväg fram till den uppställningsplats som används vid hämtning, hålls i farbart skick. Transportvägen ska inför hämtning ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri. Det är Nodava som avgör om detta är uppfyllt. Enskild väg som utnyttjas vid hämtning av avfall under kommunalt ansvar ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar vid varje hämtningstillfälle, för de hämtningsfordon som normalt används i hämtningsområdet. Om farbar väg inte kan upprättas ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren avlämna avfallet på plats som överenskommes med Nodava eller anvisas enligt 23 §. Fastighetsinnehavaren ska se till att den väg som kärlet behöver dras av den som utför hämtningen hålls i sådant skick att kärl utan svårighet kan förflyttas. Dragvägen ska inför hämtning hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

Hämtningsområde och hämtningsintervall

25 § Kommunen är indelad i tre hämtningsområden, se bilaga 3.

- **Hämtningsområde tätort** med hämtning i huvudsak vid fastigheten innefattar framför allt tätorter och områden där framkomligheten till fastigheten är bra och där hämtning kan ske i kärl vid fastigheten. Insamling kan även ske vid gemensamt hämtställe.
- **Hämtningsområde glesbygd** med hämtning i huvudsak vid gemensamt hämtställe innefattar fastigheter och områden där hämtning sker i gemensamma behållare. Hämtningsintervallen regleras av insamlingsorganisationen efter behov, beroende på nyttjande av behållarna. Insamling kan även ske i egna kärl vid fastigheten.
- **Hämtningsområde turistanläggningar** med hämtning vid gemensamt hämtställe i Orsa innefattar området Orsa Grönklitt.

26 § Ordinarie hämtning av avfall från hushåll sker med de intervall som anges i avfallstaxa samt av Nodava angivet hämtningsschema.

27 § Tömning av slamavskiljare för wc utförs minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i tanken/avskiljaren samt för att olägenhet för människors hälsa eller miljö ej uppstår.

Ordinarie tömning av slamavskiljare för bad-, disk- och tvättvatten (BDT) utförs vartannat år. Ordinarie tömning av slutna tankar utförs vart tredje år. Ordinarie tömning av minireningsverk utförs enligt intervall som villkoras i gällande tillstånd för anläggningen.

Fettavskiljare ska tömmas så ofta att olägenhet för allmän VA-anläggning inte uppkommer. Ordinarie tömning utförs en gång per månad. Glesare tömning kan ske efter godkännande av Nodava, om särskilda skäl finns och det inte påverkar den allmänna VA-anläggningen negativt. Fastighetsinnehavaren ansvarar själv för återfyllning efter tömning.

8. Avvikelse och påföljder

Åtgärder om föreskrift inte följs

28 § Nodava eller Nodavas entreprenör har rätt att inte utföra ordinarie hämtning om föreskrifterna i 8 §, farligt avfall inklusive spillolja i bilaga 2, 17–21 §§ eller 24 § inte följs. Avfallet ska efter rättelseåtgärder från fastighetsinnehavaren hämtas antingen vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller efter beställning av extrahämtning mot avgift.

29 § Vid felsortering av avfall vid fastighet eller vid överenskommen eller anvisad plats i system som avser den enskilda fastigheten eller mer än en fastighet såsom en gemensamhetsanläggning eller plats som är anvisad eller överenskommen för flera fastigheter kan felsorteringsavgift debiteras i enlighet med vad som närmare framgår av kommunens avfallstaxa. Med felsortering av avfall avses vad som kan verifieras vid en okulär besiktning av innehållet i ett kärl eller anordning och där felsorteringen innebär att sortering inte har skett i kärl eller anordningar på det sätt som är reglerat med stöd av dessa föreskrifter, dess bilaga 2 eller kommunens sorteringsanvisningar.

9. Avfall från verksamheter

30 § Utöver vad som föreskrivs i 8–29 §§ ska verksamheter hålla avfall under kommunalt ansvar åtskilt från annat avfall. För hantering av avfall under kommunalt ansvar från verksamheter gäller 8–29 §§ om ej annat anges i dessa föreskrifter.

31 § Verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll och som har anmält att verksamheten vill ha kommunal insamling av förpackningsavfall eller skrymmande förpackningsavfall ska sortera ut förpackningsavfallet enligt bilaga 2 och lämna det till det insamlingssystem som kommunen tillhandahåller.

32 § Konsumentelavfall lämnas vid kommunens insamlingsställe. För plastflaskor och metallburkar som är avsedda för ett retursystem gäller i stället att sådana alltid ska lämnas till retursystemet. Bestämmelsen i bilaga 2 om att utsorterat läkemedelsavfall och förpackningar innehållande läkemedelsavfall ska lämnas till apotek, gäller endast hushåll. Närmare föreskrifter om sortering återfinns i bilaga 2 samt kommunens sorteringsanvisningar.

33 § Den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till att förpackningen skiljs från innehållet med undantag för om förpackningen innehåller farligt avfall eller läkemedelsavfall om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av avfallet (3 kap. 4 a § avfallsförordningen). Innehåll från förpackningar av flytande biologiskt nedbrytbart köks- eller livsmedelsavfall i form av

ätlig olja eller liknande flytande ätligt fett ska lämnas i tank eller annan anordning som tillhandahålls av Nodava eller av Nodava anlitaad entreprenör.

Uppgiftsskyldighet

34 § Den som bedriver en yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än avfall under kommunalt ansvar ska lämna de uppgifter om arten, sammansättningen, mängden eller hanteringen av avfallet som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

10. Undantag och dispenser

35 § Eldning av trädgårds- och parkavfall

Trädgårds- och parkavfall får och bör i första hand komposteras på fastigheten eller i andra hand överlämnas till återvinningscentral. I tredje hand får torrt trädgårds- och parkavfall eldas på fastigheten om det är lämpligt och kan ske på ett sätt som medför endast ringa eller helt tillfälliga störningar i närområdet, samt att det inte bryter mot andra kommunala bestämmelser om eldningsförbud¹. Vid eldning ska en fullständig förbränning säkerställas.

Meddelande till renhållaren

Följande undantag från grundreglerna i föreskrifterna kan tillämpas efter meddelande till renhållaren (Nodava). Meddelandet hanteras som en administrativ ändring av abonnemanget och ingen prövning av en myndighet sker. Förutsättningarna i respektive paragraf måste vara uppfyllda.

36 § Kompostering av matavfall

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv avser att kompostera matavfall från fastigheten, ska meddela detta till Nodava. Kompostering av matavfall på fastighet ska ske i skadedjurssäker behållare och på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Fastigheten ska ge utrymme för användning av den erhållna kompostjorden. Undantaget gäller tills förutsättningarna ändras, dock längst i fem år från det datum meddelande inkom till Nodava.

37 § Gemensamma avfallsbehållare

Innehavare eller nyttjanderättshavare till närliggande fastigheter (max 1 000 meter) kan, efter meddelande till Nodava, använda gemensam avfallsbehållare. En förutsättning är att bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas och att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. En av fastighetsinnehavarna ska förbinda sig att ansvara för abonnemang och uppställningsplats. Undantaget gäller tills förutsättningarna ändras, dock längst i fem år från det datum meddelande inkom till Nodava.

38 § Gemensamma avfallsbehållare med egen fastighet

Ägare till fastighet med småhus för fritidsboende, vilka innehar permanentbostad eller annan fritidsbostad inom kommunen kan, efter meddelande till Nodava, välja att ombesörja egen transport av kärlavfall från fastighet med fritidsbostad till fastighet med permanentbostad eller annan fritidsbostad. Detta gäller under förutsättningen att berörda fastigheter har samma ägarkrets

¹ 3 kap. 1d § första stycket förordning (2025:15)

och att fastigheterna är för eget nyttjande och inte hyrs ut. Undantaget gäller tills förutsättningarna ändras, dock längst i fem år från det datum meddelande inkom till Nodava.

39 § Uppehåll i hämtning

Undantaget gäller tills förutsättningarna ändras, dock längst i tre år från det datum meddelande inkom till Nodava.

a) Uppehåll i hämtning av kärll- och säckavfall vid permanentbostad kan efter meddelande till Nodava medges om fastigheten inte kommer att utnyttjas under en sammanhängande tid. Meddelande ska ske senast en månad före den avsedda uppehållsperioden.

b) Uppehåll i hämtning av kärll- och säckavfall vid fritidsbostad kan efter meddelande till Nodava medges om fastigheten inte kommer att utnyttjas under hela hämtningssäsongen. Meddelande ska ske senast en månad före den avsedda uppehållsperioden.

c) Uppehåll i hämtning från fastighetens avloppsanläggning kan efter meddelande till Nodava medges om bostaden inte kommer att nyttjas under hela hämtningssäsongen. En förutsättning är att hämtning av avfall från anläggningen har skett i anslutning till föregående hämtningssäsong. Meddelande ska ske senast en månad före den avsedda uppehållsperioden.

40 § Insamling av förpackningsavfall för samlokaliserade verksamheter

En verksamhet i en fastighet som har fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och som har en avfallshantering som är samlokaliserad med hushållens ska meddela till Nodava att den vill ha kommunal insamling.

Ansökan om dispens hos tillsynsansvarig nämnd

Följande undantag från föreskrifterna kräver en individuell prövning och ett beslut från en myndighet. Ansökan om dispens ska vara skriftlig och lämnas till den tillsynsansvariga nämnden senast sex veckor innan önskad start. Ansökan ska innehålla uppgifter om vilka avfallslag som avses, hur omhändertagandet ska ske, tidsperiod och beräknade avfallsmängder.

41 § Eget omhändertagande av latrin

Eget omhändertagande av latrin, slam och urin på den egna fastigheten får, efter ansökan till och medgivande från tillsynsansvarig nämnd, ske i särskild därför avsedd anläggning (till exempel förmultningsanläggning). Ansökan ska innehålla en komplett beskrivning av anläggningen.

42 § Utsträckt hämtningsintervall för enskilda avloppsanläggningar

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare kan, efter ansökan till och medgivande från tillsynsansvarig nämnd, beviljas utsträckt hämtningsintervall för avfall från enskilda avloppsanläggningar. Tömningsintervall på maximalt dubbel tid mot ordinarie tömningsintervall kan beviljas. För minireningsverk kan annat tömningsintervall medges efter utlåtande från tillverkaren. Förlängt intervall kan medges om belastningen är låg och nämnden bedömer att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Medgivandet gäller i högst tio år.

43 § Annat eget omhändertagande och befrielse från överlämningskyldighet

Tillsynsansvariga nämnden får, om det finns särskilda skäl, medge dispens från skyldigheten att överlämna avfall till kommunen². En förutsättning är att den som ska hantera avfallet kan göra det på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

11. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Dessa föreskrifter träder i kraft den **XXXX-XX-XX** då *Föreskrifter om avfallshantering Mora och Orsa* fastställda av kommunfullmäktige 2020-05-20 upphör att gälla.

Tidigare meddelade dispenser och andra beslut meddelade med stöd av de upphävda föreskrifterna ska anses meddelade med stöd av motsvarande bestämmelser i denna föreskrift.

² 15 kap. 24 § första stycket miljöbalken.

Bilaga 1. Definitioner

Följande termer och begrepp används i dessa föreskrifter med de betydelser som anges här:

1. Med **kommunalt avfall** avses detsamma som i 15 kap. 3 § miljöbalken, det vill säga avfall som kommer från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, med undantag för vad som anges i 15 kap. 3 § 1–6 punkterna. I begreppet kommunalt avfall ingår returpapper enligt 1 kap. 10 § avfallsförordningen (2020:614).
 - a. Med **avfall under kommunalt ansvar** avses kommunalt avfall och annat avfall som kommunen har ansvar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken samt förpackningsavfall enligt 6 kap. 2 och 6 §§ förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar.
 - b. Med **kärl- och säckavfall** avses den del av avfall under kommunalt ansvar som får läggas i kärl eller säck. (Kärlavfall är kommunalt avfall som ska sorteras ut och läggas i av Nodava anvisade separata behållare, till exempel rullkärl eller container.)
 - c. Med **grovavfall** avses avfall under kommunalt ansvar som är så tungt eller skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.
 - d. Med **trädgårdsavfall** avses enligt 1 kap. 5 a § avfallsförordningen (2020:614) trädgårds- och parkavfall som biologiskt nedbrytbart avfall från skötsel av trädgårdar eller parker, bestående av gräsklipp, löv, grenar och andra växtdelar.
 - e. Med **farligt avfall** avses avfall som i bilaga 3 till avfallsförordningen (2020:614) beskrivs med en avfallskod markerad med en asterisk (*).
 - f. Med **konsumentelavfall** avses detsamma som i 13 § förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.
 - g. Med **före detta livsmedel** avses butiksavfall av animaliskt ursprung enligt förordningarna 1069/2009/EG och 142/2011/EU.
 - h. Med **matavfall** avses allt biologiskt nedbrytbart kommunalt avfall enligt definitionerna i 15 kap. 3 § miljöbalken och 1 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614), det vill säga som består av livsmedels- eller köksavfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen (skal, ben och liknande) i hushåll restauranger, storkök, butiker, personalmatsalar, catering och liknande. I begreppet ingår matavfall som hålls ut i vasken i de fall detta samlas upp avskilt i slutna tankar. Butiksavfall av animaliskt ursprung utgör dock före detta livsmedel i enlighet med punkten (g) ovan.
 - i. Med **restavfall** avses sorterat brännbart kärl- och säckavfall. Med detta avses det avfall som kvarstår när matavfall, farligt avfall, returpapper samt förpackningar, elavfall och annat avfall som omfattas av producentansvar, har sorterats ut från kärl- och säckavfallet.
 - j. Med **bygg- och rivningsavfall** avses i enlighet med 15 kap. 8 § miljöbalken avfall från bygg- och rivningsarbeten.

- k. Med **bygg- och rivningsavfall** som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet avses detsamma som i 15 kap. 20 § 4 punkten miljöbalken.
- l. Med **textilavfall som utgör kommunalt avfall** avses det avfall som består av kläder av textil, hemtextil, inredningstextil, väskor av textil och accessoarer av textil, enligt 1 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614).
2. Med **fastighetsinnehavare** avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.
 3. Med **nyttjanderättshavare** avses den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja fastighet.
 4. Med **behållare** avses kärl, container, bottentömmande behållare, säck, latrinbehållare, fosforfälla, slamavskiljare, fettavskiljare eller annan anordning för uppsamling av avfall under kommunalt ansvar.
 5. I enlighet med avgränsningen av kommunens ansvar enligt 15 kap. 20 § 2 punkten miljöbalken, avses med **enskilda avloppsanläggningar** slutna tankar, slamavskiljare, fosforfällor, minireningsverk och andra motsvarande anläggningar som inte är allmänna enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, som är dimensionerade för högst 25 personekvivalenter och endast används för hushållspillvatten eller spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållspillvatten.
 6. Med **latrin** avses latrin från torrtoaletter och andra jämförliga lösningar, i enlighet med 15 kap. 20 § tredje punkten miljöbalken.
 7. **Verksamhetsavfall** är avfall som uppkommit genom en verksamhetsprocess. I en verksamhet kan det uppstå både avfall som till art och sammansättning liknar avfall från hushåll (kommunalt avfall) och annat avfall. Avfall som klassas som verksamhetsavfall kan exempelvis vara förpackningar, produktionsspill, träavfall, osorterat byggavfall, betong, lastpallar, wellpapp, spillolja eller annat farligt avfall. Verksamheter är själva skyldiga att ombesörja miljöriktig hantering av uppkommet verksamhetsavfall.

Bilaga 2. Sorteringsanvisningar

Nedan avfallsslag ska sorteras ut och hållas skilda från annat avfall. I tabellen framgår också vissa krav på hantering som till exempel emballering, förvaring och transport. Krav på sortering framgår i detalj av sorteringsguiden i Nodava-appen samt anvisningar från Nodava på kommunens återvinningscentral (ÅVC) samt Nodavas webbplats nodava.se.

Nr	Avfallsslag	Definition och hantering
1	Restavfall	<p>Restavfall är det avfall som kvarstår efter utsortering av övriga fraktioner enligt denna bilaga och aktuell sorteringsguide, och som normalt sett är tillräckligt litet för att rymmas i en avfallspåse, till exempel dammsugarpåsar, blöjor, snus, våtservetter, tops, bindor och tamponger.</p> <p>Restavfall ska läggas i väl försluten avfallspåse i behållare för restavfall.</p>
2	Matavfall	<p>Med matavfall avses allt biologiskt nedbrytbart kommunalt avfall enligt definitionerna i 15 kap. 3 § miljöbalken och 1 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614), det vill säga som består av livsmedels- eller köksavfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen (skal, ben och liknande) i hushåll, restauranger, storkök, butiker, personalmatsalar, catering och liknande. I begreppet ingår matavfall som hålls ut i vasken i de fall detta samlas upp avskilt i slutna tankar.</p>
3	Före detta livsmedel	<p>Före detta livsmedel är matavfall från butik av animaliskt ursprung och ska förvaras och transporteras skilt från kommunalt avfall. Före detta livsmedel utgör inte med kommunalt avfall jämförligt avfall, varför borttransport kan ske med valfri entreprenör. Se vidare Jordbruksverkets föreskrifter och information om animaliska biprodukter (ABP).</p>
4	Döda sällskapsdjur	<p>Små döda sällskapsdjur får grävas ner på den egna fastigheten, förutsatt att det är så djup att det kan ske utan risk för människors hälsa och miljö samt att misstanke om smitta inte föreligger.</p> <p>För större sällskapsdjur ska veterinär kontaktas. Gällande föreskrifter från Jordbruksverket ska beaktas.</p>
5	Farligt avfall	<p>Farligt avfall som utgör kommunalt avfall är till exempel kemiska produkter, färgrester, lösningsmedel och avfall som innehåller kvicksilver.</p> <p>Farligt avfall som utgör kommunalt avfall ska lämnas på ÅVC, väl emballerat, i tydligt uppmärkta, hela och täta behållare (helst originalförpackning).</p>
6	Fettavfall	<p>Fettavfall är fett, friture- eller matolja härrörande från matlagning och förtäring i hushåll, restauranger och storkök samt icke ABP-klassat fettavfall i spillvatten.</p> <p>Fettavfall ska förvaras och transporteras skilt från annat avfall, så att materialåtervinning eller energiåtervinning så långt som möjligt säkerställs. Det får inte spolas ned i VA-huvudmannens spillvattenledning utan ska lämnas på ÅVC eller hämtas separat från verksamheter enligt Nodavas närmare anvisningar.</p> <p>Fettavfall i spillvatten ska avskiljas innan vattnet avleds till VA-huvudmannens spillvattenledning samt hanteras och hämtas separat.</p>

7	Grovavfall	<p>Grovavfall avser kommunalt avfall som är för tungt, skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säckar eller kärl. Detta kan vara trasiga: möbler, barnvagnar, skidor, gräsklippare och trädgårdsavfall, annat avfall som ska sorteras särskilt, till exempel textil, porslin och keramik samt mindre mängd bygg- och rivningsavfall från underhållsarbeten och reparationer på småhusfastigheter. Se även rubrik Avfall som inte utgör hushållsavfall.</p> <p>Grovavfall ska lämnas på ÅVC och sortering ska ske enligt närmare sorteringsanvisningar på plats. Grovavfall kan också hämtas vid fastighet, sorterat och emballerat i kollin utställt vid farbar väg, enligt tilläggstjänst i avfallstaxan.</p>
8	Sprutor och kanyler	Sprutor och kanyler som utgör kommunalt avfall ska lämnas till apotek i de emballage som tillhandahålls via apoteken.
9	Textilavfall som utgör kommunalt avfall	Textilavfall är, enligt 1 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614), avfall som består av kläder, hemtextil, inredningstextil, väskor eller accessoarer av textil. Textilavfall från hushåll och därmed jämförligt avfall från andra källor ska enligt 3 kap. 3 a–c §§ samma förordning sorteras ut och samlas in separat. Textilier ska hållas åtskilda från annat avfall och lämnas i särskilda insamlingsbehållare eller vid ÅVC enligt kommunens anvisningar. Textilier som är hela och rena bör lämnas för återanvändning i första hand, medan trasiga eller utslitna textilier lämnas för materialåtervinning. Textilier som är förorenade, till exempel av olja eller kemikalier, ska hanteras som farligt avfall.
10	Avfall som inte utgör kommunalt avfall	<p>Avfall från verksamhet (till exempel produktionsavfall från industri), bygg- och rivningsavfall från omfattande reparation, renovering, ombyggnad och rivning på bostadsfastighet, bilar, husvagnar och båtar är exempel på avfall som inte utgör kommunalt avfall.</p> <p>Avfall som inte utgör kommunalt avfall ska sorteras ut från kommunalt avfall samt förvaras och transporteras skilt från detta. Borttransport kan ske med valfri entreprenör. Mindre mängder avfall från verksamheter kan lämnas på ÅVC i Orsa kommun, enligt Nodavas närmare information.</p>
11	Avfall med producentansvar	<p>Avfall med producentansvar är exempelvis, batterier, bilar, däck, konsumentelavfall, förpackningar, returpapper, läkemedel och radioaktiva produkter.</p> <p>Avfall under producentansvar ska sorteras ut från annat kommunalt avfall och lämnas i enlighet med aktuell lagstiftning om producentansvar samt producenternas och kommunens närmare anvisningar.</p>
12	Konsumentelavfall och batterier	<p>Konsumentelavfall är bland annat kasserad elutrustning samt avfall av elektriska och elektroniska produkter och utgörs bland annat av vitvaror, ljuskällor och andra produkter, som drivs av el, batterier eller solceller.</p> <p>Elavfall från hushåll som utgör konsumentelavfall, samt batterier, ska lämnas på ÅVC, på särskilda inlämningsplatser enligt Nodavas anvisningar, hos återförsäljare eller hämtas som grovavfall vid fastighetsgräns, sorterat och emballerat i kollin samt utställt vid farbar väg, enligt tilläggstjänst i avfallstaxan.</p>

		Konsumentelavfall från verksamheter får lämnas på ÅVC om avtal mellan kommun och producentansvarig möjliggör detta, enligt Nodavas närmare information.
13	Förpackningar och returpapper	Förpackningsavfall av papper och kartong, plast, metall, färgat glas, ofärgat glas, trä samt övrigt förpackningsmaterial och returpapper ska enligt 3 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut från annat avfall och lämnas till det insamlingsystem som kommunen tillhandahåller. Plastflaskor och metallburkar med pant ska lämnas till retursystemet enligt 4 kap. 3 § förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar. Förpackningar ska skiljas från sitt innehåll enligt 3 kap. 4 a § avfallsförordningen (2020:614), med undantag för förpackningar med farligt avfall eller läkemedelsavfall. Dessa hanteras enligt respektive regelverk
14	Läkemedel	Läkemedelsavfall under kommunalt ansvar är kasserade läkemedel från hushåll. Avfallet omfattas av producentansvar enligt förordning (2009:1031) om producentansvar för läkemedel och ska sorteras ut och lämnas till apotek som deltar i insamlingsystemet. Läkemedelsavfall får inte blandas med annat avfall eller spolas ut i avlopp. Förpackningar som innehåller läkemedelsavfall som inte är farligt avfall lämnas tillsammans med läkemedlen till apotek. Förpackningar med rester av farligt läkemedelsavfall ska hanteras som farligt avfall enligt 3 kap. 11 a § avfallsförordningen (2020:614).
15	Bygg- och rivningsavfall	Bygg- och rivningsavfall under kommunalt ansvar är avfall som uppkommer vid byggnads-, rivnings- och renoveringsarbeten i hushåll. Sådant avfall ska sorteras ut enligt 3 kap. 5 § avfallsförordningen (2020:614) och lämnas på kommunens ÅVC. Avfallet ska källsorteras i materialfraktioner såsom trä, metall, mineral (till exempel betong, tegel, klinker), gips, plast samt farligt avfall. Blandning av fraktioner får inte ske om det försvårar återvinning. Farligt bygg- och rivningsavfall, inklusive elavfall och impregnerat trä, ska hanteras separat enligt gällande regler.
16	Trädgårds- och parkavfall	Trädgårds- och parkavfall under kommunalt ansvar är biologiskt nedbrytbart avfall från hushåll som uppkommer vid skötsel av trädgårdar, parker och liknande grönytor. Det omfattar bland annat gräsklipp, löv, blommor, ogräs, buskar och grenar. Avfallet ska hanteras separat från annat avfall. Trädgårds och parkavfall får och ska i första hand komposteras på fastigheten eller i andra hand överlämnas till återvinningscentral. Detta kräver ingen anmälan. Trädgårds- och parkavfall får i tredje hand eldas på fastigheter om det är lämpligt och om det kan ske på ett sätt som medför endast ringa eller helt tillfälliga störningar i närområdet samt att det inte bryter mot andra kommunala bestämmelser om eldningsförbud enligt 3 kap. 1 d § första stycket förordning (2025:15). Vid eldning ska en fullständig förbränning säkerställas.
17	Latrin	Latrin under kommunalt ansvar är toalettavfall från enklare anläggningar utan vattenspolning, exempelvis fritidstoletter. Endast latrinkärl som godkänts av Nodava får användas. Latrinkärl tillhandahålls av Nodava mot

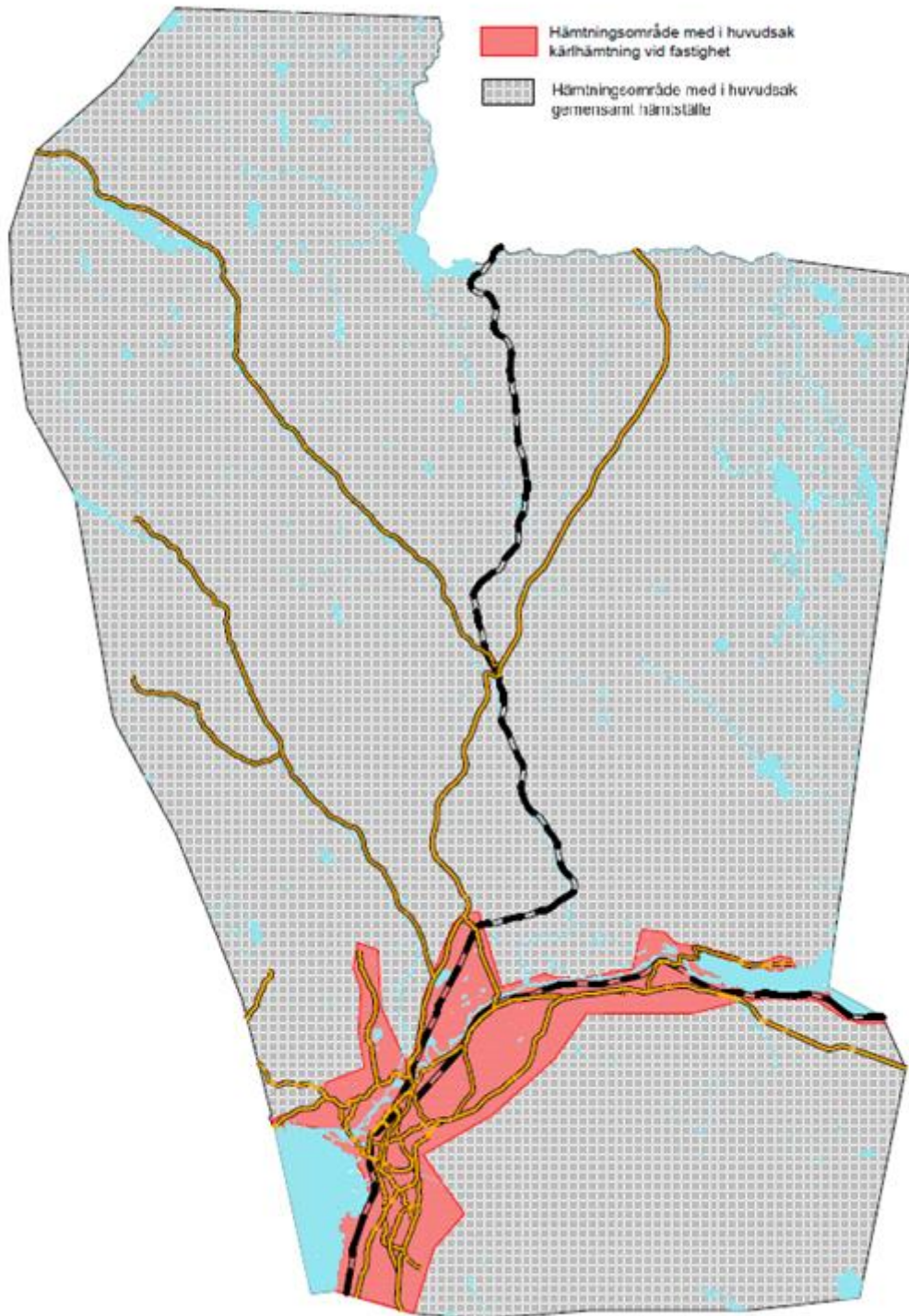

		avgift enligt gällande avfallstaxa. Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ansvarar för att kärnen är korrekt förslutna och rengjorda på utsidan innan de lämnas vid kommunens ÅVC. Latrin får inte blandas med annat avfall och ska hanteras enligt kommunens anvisningar för att undvika risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön.
18	Spillolja	Spillolja utgör farligt avfall. Spillolja ska sorteras ut och hanteras separat från annat farligt avfall. Spillolja som är isolerolja ska hållas åtskild från andra isoleroljor och andra spilloljor till dess att halten av PCB-produkter i isoleroljan har fastställts. Den som hanterar spillolja ska se till att spilloljan inte blandas med spilloljor med andra egenskaper eller med andra typer av avfall eller ämnen på ett sätt som hindrar (1) regenerering av spilloljan, eller (2) annan materialåtervinning som ger likvärdiga eller bättre miljöeffekter än regenerering. Avfallet ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll och lämnas till kommunens ÅVC.
19	Invasiva växter	Med invasiva växter avses arter som finns upptagna i gällande nationell och unionsgemensam förteckning över invasiva främmande arter, publicerad av Naturvårdsverket enligt förordning (2018:1939) om invasiva främmande arter och EU-förordning (EU) nr 1143/2014. Invasiva växter ska avskiljas och hållas skilt från annat avfall samt emballeras i helt tätslutande sopsäckar/storsäckar. Lämnas vid särskilt uppmärkt plats på kommunens ÅVC.
20	Jord och massor	Jord (inklusive uppgrävda massor), sten och muddermassor som uppkommer från hushåll eller vid icke yrkesmässig verksamhet och som utgör kommunalt avfall enligt 15 kap. 20 § miljöbalken ska sorteras ut och förvaras skilt från annat avfall. Avfallet lämnas enligt anvisningar på kommunens ÅVC. Massor ska hanteras så att nedskräpning och spridning av föroreningar förhindras och, vid behov, klassas enligt avfallsförordningen (till exempel 17 05 03*-06 för jord, sten och muddermassor) för att avgöra om de är farligt avfall. Massor som innehåller eller kan innehålla invasiva främmande arter ska förpackas och hanteras enligt Naturvårdsverkets anvisningar så att spridning förhindras.

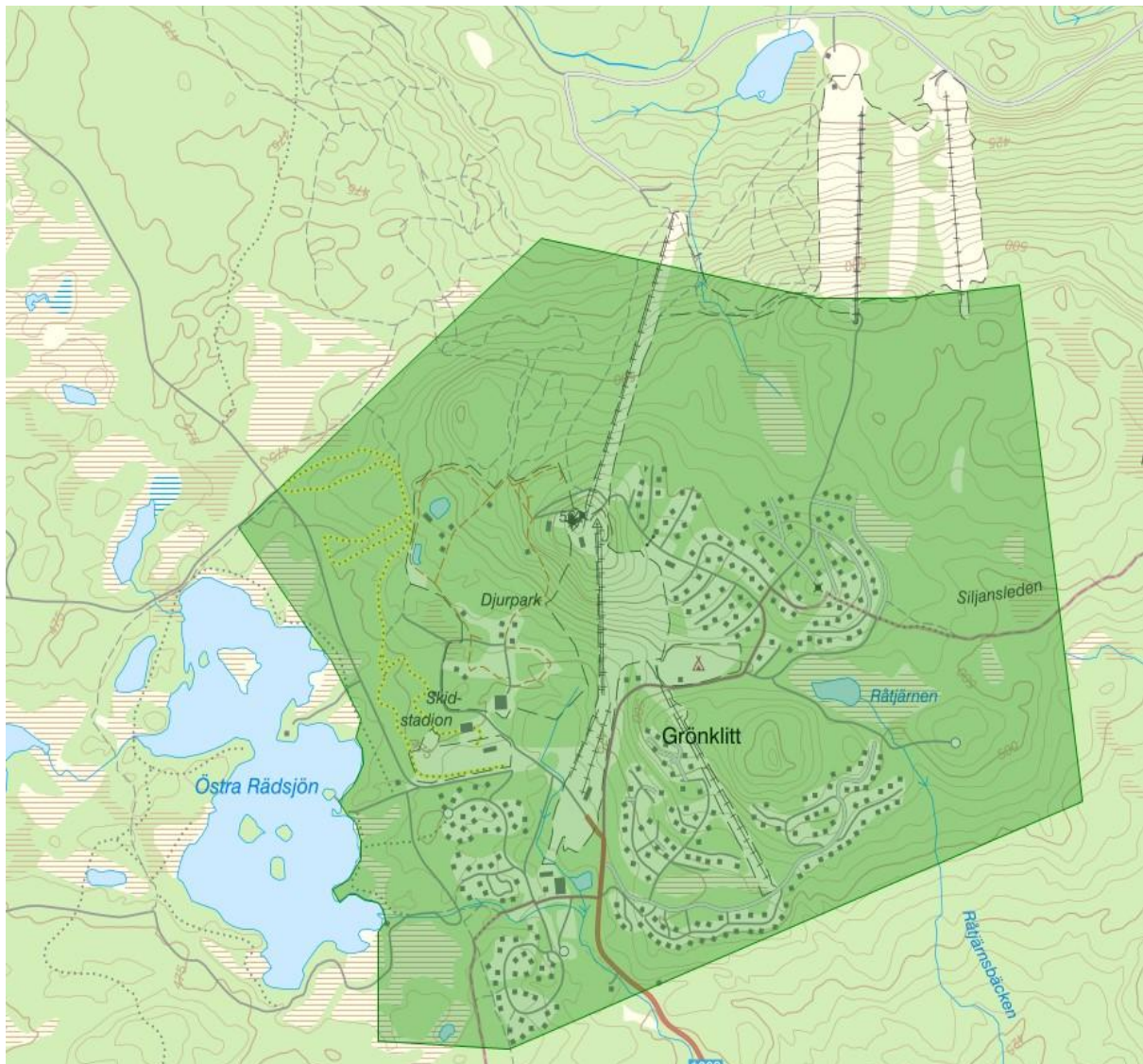

Bilaga 3. Hämtningsområden

Hämtningsområde *tätort* med i huvudsak kärnhämtning och hämtningsområde glesbygd med i huvudsak gemensamt hämtställe.

Hämtningsområde *turistanläggningar*, med i huvudsak gemensamt hämtställe.

Hämtningsområde *tätort* med hämtning i huvudsak vid fastigheten innefattar framför allt tätorter och områden där framkomligheten till fastigheten är bra och där hämtning kan ske i kärl vid fastigheten. Insamling kan även ske vid gemensamt hämtställe.

Hämtningsområde *glesbygd* med hämtning i huvudsak vid gemensamt hämtställe innefattar fastigheter och områden där hämtning sker i gemensamma behållare. Hämtningsintervallen regleras av insamlingsorganisationen efter behov, beroende på nyttjande av behållarna. Insamling kan även ske i egna kärl vid fastigheten.

Hämtningsområde *turistanläggningar* med hämtning vid gemensamt hämtställe i Orsa kommun innefattar område Orsa Grönklitt.

Sammanställning av de ändringar som föreslås i revideringsförslaget

Sammanfattning

Förändringar i förslaget till reviderade avfallsföreskrifter handlar om:

- Ändringar pga tillkommen eller förändrad avfallslagstiftning, se tabell 1.
- Redaktionella förbättringar, se tabell 2.
- Utveckling av verksamheten, se tabell 3.

Ändring	Tidigare	Kommentar
Uppdaterad definition av "kommunalt avfall" med tydligare ansvar för insamling av förpackningar.	Tidigare var definitionen inte inkluderad förpackningsinsamling	Tillägg utifrån ändring i avfallsförordningen.
Tillägg om kommunalt informationsansvar mot hushållen gällande förpackningar, konsumentavfall och avfallsförebyggande åtgärder.	Tidigare fanns inget informationsansvar.	Tillägg utifrån ändring i avfallsförordningen.
Tillägg om ny lagstiftning kring fastighetsnära insamling av förpackningar/ närsorterat för hushåll och samlokaliserade verksamheter.	Tidigare fanns inget fastighetsnära insamlingsansvar.	Tillägg utifrån ändring i avfallsförordningen.
Tillägg om ny lagsstiftning kring separat insamling av textilavfall.	Tidigare fanns inget krav på separat insamling.	Tillägg utifrån ändring i EU:s avfallsdirektiv.
Tillägg gällande lagstiftning om krav på separat insamling av invasiva växter.	Tidigare fanns ingen skrivelse med om separat insamling.	Sedan 1 januari 2024 är det krav på att bioavfall, inklusive trädgårdsavfall som innehåller invasiva främmande arter, ska sorteras ut och lämnas in separat till åvc.
Tillägg/ förtydande om att jord, sten och uppgrävda massor från icke yrkesmässig verksamhet som utgör avfall under kommunalt ansvar ska sorteras ut och samlas in separat.	Tidigare fanns ingen skrivelse med om separat insamling med utan endast ett förbud mot att lägga jord och massor i restavfallet.	Tillägg utifrån Avfall Sverige: Underlag för avfallsföreskrifter: JUSTERINGAR OCH TILLÄGG MARS 2025

Tillägg om ny lagstiftning kring hantering av flytande livsmedels- och köksavfall under kommunalt ansvar från verksamheter.	Tidigare skrivelse inkluderade endast förbud mot att lägga flytande livsmedels- och köksavfall i matavfallskärl samt hantering av fettavfall.	Ny lagstiftning sedan 1 januari 2024 ställer krav på separat insamling av matavfall, inklusive flytande livsmedels- och köksavfall, från både hushåll och verksamheter. Detta innebär att förpackningar ska separeras från matavfallet och att ätlig olja eller liknande flytande ätligt fett också ska samlas in separat.
Tillägg gällande ny lagstiftning om att den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till att förpackningen skiljs från innehållet.	Tidigare fanns inget sådant krav specificerat i avfallsföreskrifterna då lagstiftningen är ny. Endast en skrivelse om att matavfall ska vara oemballerat.	Från och med den 1 januari 2024 ska den som har en förpackning som innehåller avfall se till att förpackningen skiljs från sitt innehåll

Tabell 2. Redaktionella förbättringar		
Ändring	Tidigare	Kommentar
Strukturella förbättringar: Tvåspaltsformatet har ersatts med ett enspaltsformat och både rubrikordning och rubriknamn har justerats för att förenkla handläggningen och göra föreskrifterna tydligare.	Text i tvåspalt.	Förändringen har utgått ifrån en uppdaterad textmall framtagen av branchorganisationen Avfall Sverige.
Formuleringar som bedömts överflödiga har kortats ned eller lyfts ut för att föreskrifterna ska bli mer tydliga och ändamålsenliga.	Föreskrifterna innehöll tidigare en del detaljerade beskrivningar som i större utsträckning lämpar sig för vägledande dokument, såsom råd och rekommendationer.	Förändringen har utgått ifrån en uppdaterad textmall framtagen av branchorganisationen Avfall Sverige samt dialog med organisationen kring förbättringar.
Förtydligande och förkortande av text vilket hör hemma i dokumenten för avfallstaxa. Detta gäller betalning, abonnemangsfrågor, hämtningsintervall samt övriga taxefrågor.	Abonnemangsfrågor och betalningsfrågor har tidigare funnits med i mer detaljerad omfattning. Men då dessa områden hanteras inom ramen för avfallstaxan är dessa områden	Utfört på inrådan efter dialog med Avfall Sverige. Ändring motiveras utifrån att hämtintervall och abonnemangsärenden regleras inom ramen för taxeprocessen.

	förkortade i förslaget till föreskrifter.	
Förtydligande gällande fastighetsägares ansvar att överlämna avfall under kommunalt ansvar.	Tidigare text har uttryckt att fastighetsinnehavaren ska ha ett abonnemang för avfallshantering.	Enligt Avfall Sverige är det mer korrekt att föreskriva om fastighetsägarens skyldighet till att överlämna avfall under kommunalt ansvar, snarare än att en fastighetsägare ska inneha ett abonnemang för detta.
Tillägg gällande avfall under kommunalt ansvar från verksamheter.	Tidigare fanns endast information om verksamhetsavfall samt om uppgiftsskyldighet kopplat till verksamhetsavfall.	Verksamheter kan ge upphov till två typer av avfall. Verksamhetsavfall (ex från produktion mm vilket ej är under kommunalt insamlingsansvar) samt avfall som till sin art och sammanställning liknar hushållsavfall, ex förpackningar, matavfall mm. Detta räknas som avfall under kommunalt ansvar. Detta har förtydligats
Begreppet central uppsamlingsstation (cus) har ersatts med gemensamt hämtställe	-	Ett begrepp i stället för flera som anger samma sak.
Förtydligande gällande vikt kring filtermaterial. (Gäller: 10 meter för filterkassett eller storsäck som väger upp till 500 kg, och högst 5 meter för filtermaterial som väger 500-1000 kg, om inte särskilda skäl finns.) § 21	-	Förtydligande av text
Förtydligande om att felsorteringsavgift kan debiteras i enlighet med vad som närmare framgår av kommunens avfallstaxa	Felsorteringsavgift har sedan tidigare funnits med i taxa och som möjlig tillämpning vid felsortering vid upprepade tillfällen. Föreskrifterna har förtydligats gällande detta.	Med felsortering av avfall vid närsorterad insamling avses vad som kan verifieras vid en okulär besiktning av innehållet i ett kärl eller anordning och där felsorteringen innebär att sortering inte har skett i kärl eller anordningar på det sätt som är reglerat med stöd av dessa föreskrifter, dess bilaga 1 eller kommunens sorteringsanvisningar.
Förtydligande gällande hantering av trädgårds- och parkavfall. <i>Trädgårds och parkavfall får och ska i första hand komposteras på fastigheten eller i andra hand överlämnas till återvinningscentral.</i>	Det är i praktiken samma förfarande som tidigare, men en översyn och förtydligande har gjorts.	Från och med den 18 februari 2025 gäller nya regler för eldning av trädgårds- och parkavfall. Reglerna innebär att kommunerna kan ha egna lokala bestämmelser som begränsar eller förbjuder eldning.

<i>Trädgårds- och parkavfall får i tredje hand eldas på fastigheter om det är lämpligt och om det kan ske på ett sätt som medför endast ringa eller helt tillfälliga störningar i närområdet samt att det inte bryter mot andra kommunala bestämmelser om eldningsförbud</i>		
Hänvisningar till bilaga 2 och kommunens / Nodavas sorteringsanvisningar har ersatt detaljerade beskrivningar av hantering för enskilda avfallsfraktioner i föreskrifterna.	Tidigare var mer sorteringsanvisningar och beskrivningar av olika avfallstyper med.	I enlighet med Avfall Sveriges mall för avfallsföreskrifter har dessa plockats ut. Då de finns som sorteringsanvisningar i på webb, app, på plats på åvc mm så anses det överflödigt i denna typ av dokument.
Definitioner av vanligt förekommande begrepp har lagts i egen bilaga.	Tidigare var de med i sorteringsbilaga	I likhet med A-S mall för att göra det tydligare för läsaren tidigare i dokumentet.
Tillägg i bilaga 2 om sortering gällande: Tillägg om hantering av stora sällskapsdjur, förtydligande av beskrivning av vad som utgör grovavfall. Tillägg gällande ny lagstiftning om textilavfall och förpackningar. Begreppet Konsumentelavfall ersätter tidigare elavfall Nr 15-20 är tillagda avfallsslag där sorteringsanvisningar nu mer framgår.	-	Tillägg utifrån tillagd lagstiftning och uppdaterad mall för avfallsföreskrifters bilaga om sortering.

Tabell 3. Förändringar på grund av utveckling av verksamheten

Ändring	Tidigare	Kommentar
Ett nytt hämtningsområde införs utifrån ändringar i	Tidigare fanns två typer av hämtningsområden, tätort och glesbygd.	Det nya hämtningsområdet blir ett tillägg för att fastigheterna ska kunna få rätt typ utav avfallstaxa.

insamlingskostnader för fritidshus i turistområden.		
--	--	--

Samrådsredogörelse

Förslag till Föreskrifter om avfallshantering var på samråd under tiden 8 december 2025 – 10 januari 2026. Handlingarna skickades internt till Kommunledning, Miljö och byggnadsnämnden Mora Orsa, Orsabostäder/Orsalokaler AB, KFs politiska partier samt externt till Länsstyrelsen Dalarna och Orsa Grönklitt. Samrådsvar har inkommit från Miljö och byggnadsnämnden Mora Orsa samt Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Nedan finns en sammanställning av inkomna inklusive interna synpunkter och förslag på revideringar.

Inkomna skriftliga synpunkter och förslag till beaktande

Lämnare av synpunkt (inkomstdatum)	(Sammanfattning av) synpunkt	Ställningstagande
Miljö och byggnadsnämnden Mora Orsa (260113)	<p>Synpunkter på § 27</p> <ul style="list-style-type: none">• Enskilda tankar i första meningen borde tas bort då det inte är uppenbart vad det är, eller så behöver det förtydligas. På miljöenheten förstår vi inte vad det är som avses.• Det borde stå "för WC" efter slamavskiljare i första meningen för att detta tömningsintervall inte ska blandas ihop med slamavskiljare för BDT som inte ska tömmas lika ofta.• I nuvarande föreskrifter står att fettavskiljare ska tömmas 1 gång per månad. Ska intervallet ändras till 1 gång per år eller är detta en felskrivning? Om inte, finns det några skäl bakom denna ganska stora förändring?• Ska latrin från torrtoaletter verkligen "tömmas" av Nodava en gång per år? Det står nästan det i föreskriften.	<p>Förslag på ny text till §27:</p> <p>27 § Tömning av slamavskiljare för wc utförs minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i avskiljaren samt för att olägenhet för människors hälsa eller miljö ej uppstår.</p> <p>...</p> <p>Fettavskiljare ska tömmas så ofta att olägenhet för allmän VA-anläggning inte uppkommer. Ordinarie tömning utförs en gång per månad. Glesare tömning kan ske efter godkännande</p>

		<p>av Nodava, om särskilda skäl finns och det inte påverkar den allmänna VAanläggningen negativt. Fastighetsinnehavaren ansvarar själv för återfyllning efter tömning. avskiljare ska tömmas en gång per månad.</p>
	<p>Synpunkter på § 41</p> <ul style="list-style-type: none"> • Borde förtydligas att det är eget omhändertagande av latrin samt urin och slam som avses. • Meningen borde börja med "Kompostering av latrin på den egna fastigheten får..." 	<p>Förslag på ny text:</p> <p>41 § Eget omhändertagande av latrin</p> <p>Eget omhändertagande av latrin, slam och urin på den egna fastigheten får, efter ansökan till och medgivande från tillsynsansvarig nämnd, ske i särskild därför avsedd anläggning (till exempel förmultningsanläggning). Ansökan ska innehålla en komplett beskrivning av anläggningen.</p>
	<p>Synpunkter på § 42</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lägg till att "Förlängt intervall kan medges om belastningen är låg och nämnden bedömer..." • Vissa minireningsverk kan tillåta eller vara anpassade för ännu längre tömningsintervall. Lägg till meningen: "För minireningsverk kan annat tömningsintervall medges efter utlåtande från tillverkaren." efter meningen om att tömningsintervall på maximalt dubbel tid kan beviljas. 	<p>Förslag på ny text:</p> <p>42 § Utsträckt hämtningsintervall för enskilda avloppsanläggningar</p> <p>Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare kan, efter ansökan till och medgivande från tillsynsansvarig nämnd, beviljas utsträckt hämtningsintervall för avfall från enskilda avloppsanläggningar. Tömningsintervall på maximalt dubbel tid mot ordinarie</p>

		<p>tömningsintervall kan beviljas. För minireningsverk kan annat tömningsintervall medges efter utlåtande från tillverkaren. Förlängt intervall kan medges om belastningen är låg och nämnden bedömer att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Medgivandet gäller i högst tio år.</p>
	<p>Synpunkter på § 43:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Går det att hitta en annan plats för denna paragraf? Det är lite konstigt att ha den under rubriken "Ansökan om dispens hos tillsynsansvarig nämnd" när den inte tar upp något som kräver dispens. • Om den flyttas till annat ställe ska meningen om att det inte krävs någon anmälan tas bort. • Om paragrafen inte flyttas bör meningen om att ingen anmälan krävs flyttas till slutet av paragrafen då inget i paragrafen kräver anmälan. Den borde nog helst tas bort helt och hållet då den är lite förvirrande. 	<p>§ 43 flyttas till direkt under kapitel 10 och blir § 35:</p> <p>35 § Eldning av trädgårds- och parkavfall</p> <p>Trädgårds- och parkavfall får och bör i första hand komposteras på fastigheten eller i andra hand överlämnas till återvinningscentral. I tredje hand får torrt trädgårds- och parkavfall eldas på fastigheten om det är lämpligt och kan ske på ett sätt som medför endast ringa eller helt tillfälliga störningar i närområdet, samt att det inte bryter mot andra kommunala bestämmelser om eldningsförbud¹. Vid eldning ska en fullständig förbränning säkerställas.</p>

¹ 3 kap. 1d § första stycket förordning (2025:15)

Angående anvisning av hämtningsplats Det har framkommit att det råder oenighet mellan Nodava och miljöenheten om vem det är som ska fatta beslut om att "anvisa hämtningsplats" för restavfall när Nodava inte anser att hämtning vid fastighetsgräns är möjlig. Nodava tycks anse att detta ligger på miljö- och byggnadsförvaltningens miljöenhet men detta framgår inte tydligt av vare sig nuvarande eller föreslagna nya avfallsföreskrifter.

I 5 § i förslaget för nya avfallsföreskrifter framgår visserligen att tillsynsmyndigheten kan anvisa hämtningsplats. Men i 8 § punkt c framgår att Nodava (eller ägarbolaget) vid behov utfärdar kompletterande anvisningar, råd och rekommendationer rörande placering av behållare, avfallsutrymmen och transportvägar. I 23 § framgår vidare att "hämtning av avfall under kommunalt ansvar sker normalt vid fastighetsgränsen, vid en överenskommen plats eller vid en av Nodava anvisad plats". I 24 § står att Nodava avgör om befintlig hämtväg är i godtagbart skick.

Miljöenheten bedömer visserligen att det redan finns mycket i nuvarande och kommande avfallsföreskrifter som ger Nodava mandat att själva besluta vart hämtning av avfall ska ske men kanske kan detta förtydligas ytterligare. Så som vi tolkar det nu är det upp till Nodava att placera ut behållare och sedan kan fastighetsägare kontakta oss för en bedömning av hur Nodava uppfyller sina skyldigheter enligt 15 kap. miljöbalken om de inte är nöjda med placeringen.

Miljöenheten anser inte att ansvaret för att anvisa hämtningsplats bör ligga på oss. Enligt Avfall Sverige (<https://www.avfallsverige.se/fakta-statistik/kommunalt-ansvar/anvisning-av-hamtningsplats/>) är det kommunens avfallsansvariga nämnd eller en tjänsteman med delegation som fattar beslut om anvisning av plats. Att miljö- och byggnadsnämnden, som är tillsynsmyndighet över hur kommunen uppfyller sitt avfallsuppdrag, ska fatta beslut på "uppdrag" av Nodava i ärenden där de inte kan komma överens med fastighetsägare om vart avfall ska hämtas tycker vi är en märklig och omvänd ordning. Det ligger inte heller i miljöenhetens expertområde att fatta beslut kring tillfartsvägars skick och bärighet, vändplaner och liknande. I och med att den fastighetsnära

Ny formulering av §23:

23 § Nodava ansvarar för att hämtning av avfall under kommunalt ansvar sker vid fastighetsgräns, gemensamt hämtställe, annan överenskommen plats eller av kommunen anvisad plats.

	<p>insamlingen av förpackningar snart ska vara på plats förväntar miljöenheten sig att dessa frågor kommer att öka i aktualitet varför det blir extra viktigt att ansvarsfrågan tydliggörs.</p> <p>Ska miljö- och byggnadsnämnden besluta om anvisning av plats behöver det förtydligas i föreskrifterna så det kan läggas in i taxor och delegationsordningar och liknande. Då måste även Nodava fråntas möjligheten att bedöma om vägar och liknande är i godtagbart skick då miljö- och byggnadsnämnden inte kan fatta beslut som bygger på deras bedömningar.</p>	
	<p>Fastighetsnära insamling av förpackningar (FNI) innebär att hushållen får fyrfackskärl att sortera de vanligast förekommande avfallsfraktionerna i. Fyrfackskärlet kommer att tömmas av nya sopbilar som är större och tyngre än de gamla sopbilarna. Om det visar sig behövas nya vändplaner eller nya vägdragningar för att större och tyngre sopbilar ska kunna komma fram, kan det bli en detaljplanefråga.</p> <p>Med fastighetsnära insamling minskar eller försvinner behovet av återvinningsstationer. Det betyder att färre markytor i stadsrummet behöver tas i anspråk för återvinning. För detaljplaneringen innebär detta ingen skillnad, eftersom återvinningsstationerna vanligen har haft nyttjanderättsavtal och har inrymts inom de på platsen gällande detaljplanebestämmelserna.</p> <p>I övrigt medför förslaget till föreskrifter om avfallshantering ingen förändring som kan tillmätas någon större vikt ur detaljplanehänseende. Sammanfattningsvis har planenheten inget ytterligare att erinra.</p>	Synpunkten föranleder ingen förändring av föreskrifterna.
Länsstyrelsen Dalarna (2026-01-12)	Länsstyrelsen i Dalarnas län avstår att yttra sig över förslaget till avfallsföreskrifter.	Synpunkten föranleder ingen förändring av föreskrifterna.

Arbetsgrupp	<p>Gör om § 29</p> <p>29 § Vid felsortering av avfall vid fastighet eller vid överenskommen eller anvisad plats i system som avser den enskilda fastigheten eller mer än en fastighet såsom en gemensamhetsanläggning eller plats som är anvisad eller överenskommen för flera fastigheter kan felsorteringsavgift debiteras i enlighet med vad som närmare framgår av kommunens avfallstaxa. Med felsortering av avfall avses vad som kan verifieras vid en okulär besiktning av innehållet i ett kärl eller anordning och där felsorteringen innebär att sortering inte har skett i kärl eller anordningar på det sätt som är reglerat med stöd av dessa föreskrifter, dess bilaga 2 eller kommunens sorteringsanvisningar.</p>	<p>Ny formulering av §29:</p> <p>29 § Om avfall sorteras fel kan felsorteringsavgift tas ut. Detta gäller oavsett om avfallet lämnas i kärl vid den egna fastigheten, vid en överenskommen/anvisad plats eller vid en gemensam insamlingsplats (som en gemensamhetsanläggning). Detaljer om avgiften finns i kommunens avfallstaxa.</p> <p>Med felsortering menas att avfall har placerats i fel kärl eller behållare. Detta fastställs genom en okulär besiktning av innehållet. Sorteringen anses felaktig om den bryter mot reglerna i dessa föreskrifter, dess bilaga 2 eller kommunens sorteringsanvisningar.</p>
	<p>Ta bort ordet renhållare under undantag och dispenser. Står bara där annars står det Nodava §2.</p>	<p>Ändra renhållare till Nodava</p>